

GUMOIL: eerste ervaringen Luc Tourwé

Inleiding (J. Kevers)

Gumoil – verwant met de inkttechnieken door het manueel aanbrengen van min of meer pasta-achtige pigmenten (in dit geval olieverf), maar ook met gomdruk door het gebruik van arabische gom als pigmentdrager – is niet zo oud als bovenvernoemde technieken, aangezien het pas vanaf 1991 door Karl P. Koenig werd ontwikkeld. Het blijft echter in lijn met de filosofie van deze technieken: ambachtelijk, grote interpretatiemogelijkheden voor kunstenaars met de nodige handvaardigheid, en het unieke karakter van de werken.

Karl Koenig, gediplomeerd in klinische psychologie en professor aan de universiteiten van Stanford en New Mexico, raakte in 1989 geïnteresseerd in de oude fototechnieken en ontwikkelde in 1991 de techniek die hij gumoil noemde. Hij is in 2012 overleden.

Gumoil is een contactdruktechniek waarbij een positief transparant wordt belicht op papier dat gecoat werd met lichtgevoelige, maar niet gepigmenteerde dichromaatgom. De belichting gebeurt in de zon of onder een UV-lichtbak. Het resultaat is een vrij zwak, geel-olijfkleurig negatief beeld dat onder stromend water wordt "ontwikkeld". In de lichte zones, die overeenkomen met de schaduwen van het origineel, wordt zodoende de niet door UV-licht uitgeharde gom verwijderd en kan de olieverf zich op het papier zetten. Om dit te doen, brengt men eerst een laag verf aan op het hele oppervlak, en verwijderd men vervolgens de verf die niet vastzit door deze af te vegen. Na deze eerste pigmentering kunnen extra lagen uitgeharde gom in geschikte baden worden verwijderd, zodat door het achtereenvolgens aanbrengen van verven met verschillende tinten of kleuren polychrome afbeeldingen kunnen ontstaan.

Het duurt vaak enkele weken om het eindbeeld te bereiken, wat de printer de tijd geeft om na te denken over toekomstige ingrepen (maskeren, bleken, kleur aanbrengen met een penseel...) om het eindbeeld te verkrijgen.

Hoewel de fotografische herkomst over het algemeen herkenbaar blijft, zorgt de combinatie van arabische gom, pigmenten, bleekbaden en de textuur van het als drager gebruikte aquarelpapier ervoor dat een volledig getransformeerd beeld naar goeddunken van de printer ontstaat.

Eerste ervaringen (L. Tourwé)

Gum-oil is niet te verwarren met gom bichromaat methode, alhoewel het dezelfde materialen gebruikt. Voordeel van Gum-oil is dat men bij meerdere lagen verf geen rekening moet houden met krimpen van het papier.

De methode die ik volg is gebaseerd op de Karl P. Koenig methode maar aangepast, en tamelijk goed beschreven door Terri Cappichi en ook gebruikt door Anna Ostanina (maar minder goed beschreven).

Voor deze methode gebruikt men:

- Een Arabische gomoplossing, zelf te maken of klaargemaakt.
Ik gebruik de klaargemaakte oplossing 100% GOM 14 (Baumé).
- Een bichromaat oplossing.
Ik gebruik een 13% Kalium bichromaat oplossing (verzadigde oplossing)
- Aquarel papier van min. 300 gr, zoals Fabriano Artistica, Arches platine,
Resultaten op Arches platine zijn iets beter dan op Fabriano, op Hahnemüle Platinum Rag zijn de resultaten voorlopig niet goed. Papier wordt niet extra gelijmd.
- Transparant
Ik werk met een digitaal negatief (hier eigenlijk een positief, dus) met een curve.
Deze staat momenteel nog niet op punt.
- Olie verf
Ik gebruik op dit ogenblik Maimeri Ivory black, en Maimeri Van Dijk bruin.

Werkwijze:

De gevoelige laag wordt gemaakt door de Arabische gum te mengen met de kalium bichromaat oplossing. Één deel bichromaat op 2,5 of 3 delen gom. Maar deze verhouding schijnt afhankelijk te zijn van het gebruikte papier en kan variëren tussen 1,5 en 3,5.

Dit mengsel wordt onder gedempt licht of rood doka licht gestreken op het aquarel papier met een boord van 2 à 4 cm rondom groter dan het positief transparant. De laag met een borstel zo egaal mogelijk uitstrijken.

Laten drogen in het donker, eens de laag droog is wordt deze gevoelig voor licht, dus ook in donker bewaren tot men belicht.

Positief + gevoelig papier in contact belichten onder UV licht.

Na belichting papier ontwikkelen in water, gedurende 15 à 30 minuten, of tot wanneer alle bichromaat weggespoeld is. Er blijft dan een heel vaag beeld over op het papier. Dit is een delicate stap daar de gom zwelt en gevoelig wordt voor krassen, dus papier ook niet afstrijken of afdoppen voor het te drogen hangen, dit zou de laag kunnen beschadigen.

Papier grondig drogen.

Dan wordt het volledig beeld ingestreken met olieverf, deze laat men 5 à 10 minuten drogen, en dan wordt het met water en een spons afgewassen. Het beeld zal dan verschijnen, waar er veel licht is doorgekomen (wit) zal de gom beletten dat er inkt zich afzet, waar er weinig licht is doorgekomen (zwarte tinten), is de gom weg en kan de verf zich aan het papier vasthechten. In de grijzen is de gomlaag dunner ; de verf blijft er iets minder vasthechten.

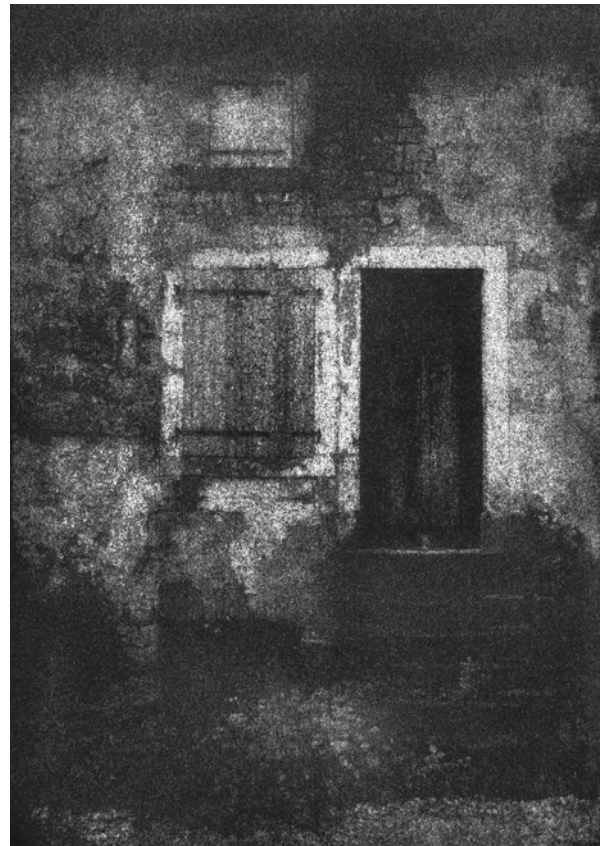
Tot nu toe heb ik deze methode met 1 laag gebruikt.

Nu kan men het papier met het beeld dat men bekomen heeft, goed nat maken en dan een 20-tal seconden in een javel oplossing, 1 deel huishoud javel met 4 à 8 delen water (verschilt van auteur tot auteur). Dit maakt delen van de gom lost, en laat dus toe om verder te etsen, en zo delen vrij te maken dat men dan kan gaan inkleuren met dezelfde verf of met een andere kleur. Hier moet men dus niet extra gaan belichten, noch rekening houden met krimpen.

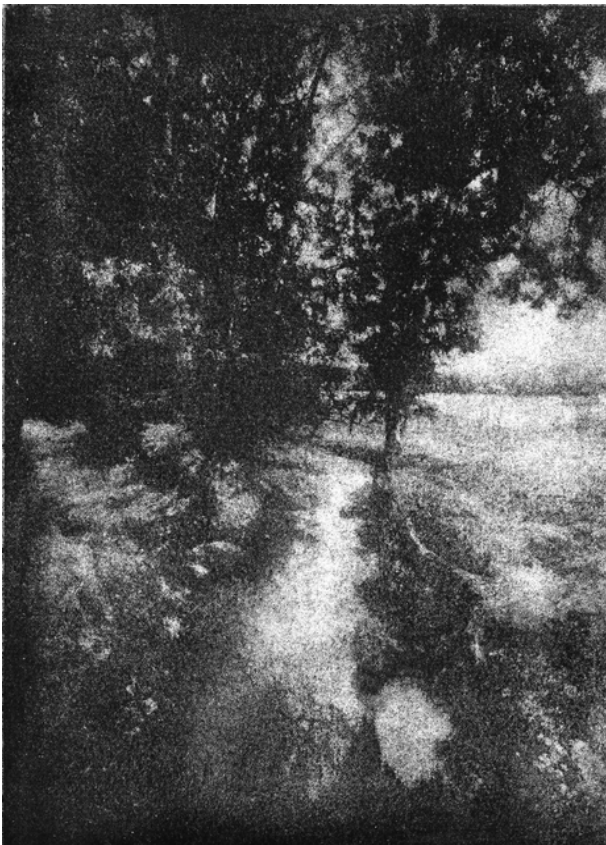
Dit heb ik nog niet zelf uitgewerkt. Hieronder, mijn eerste resultaten

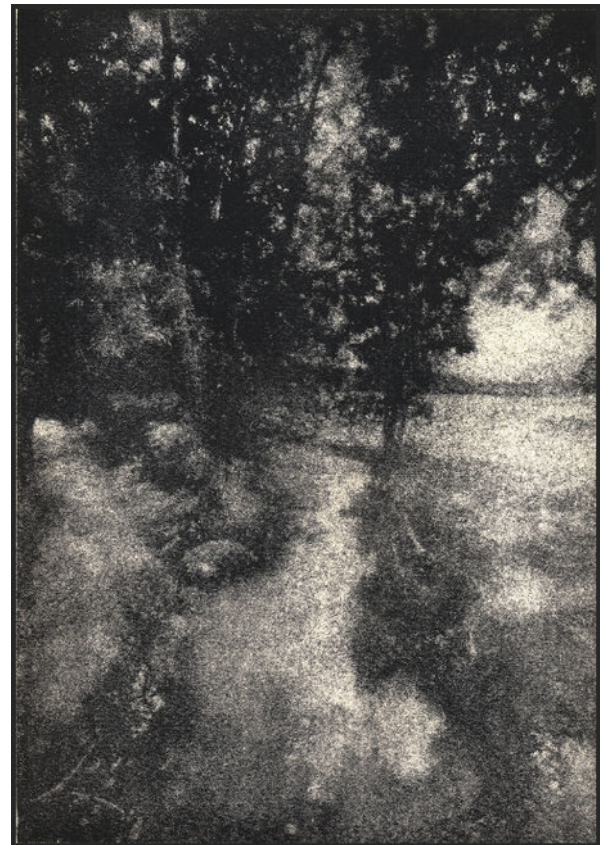
Deur - Maimeri Van Dijck bruin

Deur 2 - Maimeri Ivory black

Vogezes - Maimeri Ivory black

Vogezes 2 - Maimeri Van Dijck bruin

Luc Tourwé – 4 juin 2020